فرم برنامه درسی (Course Plan)

دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی قزوین

نام درس: اصول و فنون مشاوره در مامایی (۱)	**تعداد واحد: ۱/۵ واحد نظری و ۰/۵ واحد عملی**
مقطع : کارشناسی ارشد ناپیوسته مشاوره در مامایی	**مدت زمان ارائه درس: ۳ ساعت**
پیش نیاز: نظریه های مشاوره	
مسئول برنامه: دکتر سولماز حیدری فرد ، تیم تدریس: سرکار خانم دکتر بهرامی و سرکار خانم طاهرپور	

هدف کلی

آشنایی با مفاهیم و اصول و فنون مشاوره و آشنایی با مهارتهای ارتباط با مراجع

عناوین کلی این درس شامل موارد زیر می باشد:

الف – نظری:

۱) تعریف مشاوره و ویژگیهای مشاوره سلامت
۲) محیط و جو مناسب مشاوره
۳) ویژگیهای خاص مشاوره در مامایی
۴) اهمیت رابطه مشاور _ ماما(اتحاد درمانی ماما- مراجع – عوامل تحکیم آن و....)
۵) موانع ارتباط (قضاوت مراجع ، دستور دادن و.....)
۶) مهارتهای ارتباطی در مشاوره مامایی:
- دعوت جهت شروع صحبت و مهارت شروع مصاحبه
- ابراز توجه و علاقه
- مهارتهای ارتباطی کلامی و غیر کلامی اثر بخش
- مهارتهای گوش کردن فعال
- تکنیک پرسشگری
- مهارتهای تمرکز بر احساسات مراجع
- مهارتهای انعکاس احساسات
- مهارت اظهارات همدلانه
- مهارتهای خلاصه کردن اداره جلسات میانی
- مهارت اختتام مصاحبه

ب- بخش دوم:

۱) مروری بر اهداف ، مزایا و فواید مشاوره در مامایی
۲) مسائل حرفه ای و اخلاقی کار گروهی
۳) مراحل رشد و تکامل گروه مشاوره ای
۴) تحول گروه
۵) رهبری گروه

۶) آمادگی اجرای برنامه گروهی
۷) ارزیابی مشاوره در گروه

عملی (۱۷ ساعت)

محتوا: تمرین مهارت های مشاوره بر اساس سرفصل درس نظری (مهارت برقراری ارتباط همدلانه ماما- بیمار، مهارت حل مشکل مشارکت آمیز ماما- بیمار و غیره) با روش نقش بازی

تمرین مصاحبه با زنان مراجعه کننده به مراکز بهداشتی

تمرین مشاوره در مامایی و گزارش نویسی در عرصه

ارزیابی مشاوره و بحث در مورد رعایت اصول مشاوره در مامایی

تشخیص چگونگی کاربرد اصول و تکنیک های آموخته شده بر اسا سر فصل درس نظری در ارائه خدمات مشاوره مامایی

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- اهمیت ارتباط صحیح با مراجع را در ۳ مورد توضیح دهد .
- عوامل موثر بر ارتباط را بر شمرد.
- وسایل ارتباطی را بر شمرده و نقش آن را در ارتباط صحیح توضیح دهد.
- بتواند ارتباط صحیح با مددجو برقرار کند . (ایفای نقش در کلاس)
- سه مانع اصلی در برقراری ارتباط را بیان کند.
- مهارتهای ارتباطی کلامی را بیان کند.
- مهارتهای غیر کلامی موثر را بیان کند.
- مهارتهای گوش کردن فعال را با ۱۰٪ خطا توضیح دهد.
- مراحل مصاحبه مشاوره ای (بالینی) در حیطه مامایی را برشمارد.
- شرایط مصاحبه مشاوره ای (بالینی) در حیطه مامایی را برشمارد.
- یک مورد مصاحبه بالینی در حیطه مامایی را در کلاس انجام دهد (ایفای نقش)
- دانشجو باید بتواند مفاهیم پایه مشاوره را توضیح دهد.
- دانشجو باید ۳ ویژگی اساسی محیط مشاوره را بر شمارد.
- دانشجو باید بتواند ۳ خصوصیات مهم یک مشاور موفق را بیان کند.
- انعکاس را توضیح دهد.
- مفاهیم کار بردی در رهبری جلسات مشاوره را بیان کند.
- مهارت تمرکز بر احساسات و اظهارات همدلانه و تشویق و سکوت و غیره را بیان کند.
- روش ایفای نقش را توضیح دهد.
- به دلخواه یک تکنیک مشاوره ای را توضیح دهد.

بخش دوم :

- دانشجو باید بتواند اصول اخلاقی در مشاوره را بیان کند.
- دانشجو باید بتواند مشاوره گروهی و اصول و اهداف و مزایا و معایب مشاوره گروهی را بیان کند.
- تحول و رهبری گروه را توضیح دهد.
- بتواند بازی در مانی در گروه را انجام دهد.
- باید بتواند مبتنی بر معیار مشاوره گروهی را ارزیابی کند.

عملی:

❖ دانشجو باید بتواند یک موضوع در حوزه مامایی جهت مشاوره انتخاب کند و با توجه به رعایت اصول ، فنون و تکنیک مشاوره ، به روش ایفای نقش در کلاس یک جلسه ارائه دهد.

روش آموزش

- سخنرانی و پرسش و پاسخ و ایفای نقشRole play

شرایط اجراء

- امکانات آموزشی بخش
  - اسلاید پروژکتور ، ویدوئو پروژکتور

- **آموزش دهنده**
  - دکتر نسیم بهرامی
  - دکتر سولماز حیدری فرد
  - خانم مریم طاهرپور

منابع اصلی درسی

۱) نلسون جونز، ریچارد، مترجم زهرا کار کیانوش. مهارت های مشاوره (مبانی نظری، فنون کاربردی و فعالیت ها).
۲) بولتون رابرت. مترجم: سهرابی حمیدررضا، روان شناسی روابط انسانی (مهارت های مردمی). آخرین چاپ.
۳) حسینیان، سیمین. اخلاق در مشاوره و روان شناسی: مبانی و اصول.
۴) گودرزی، محمدعلی. مصاحبه بالینی پیشرفته به روش گام به گام.
۵) سیف علی اکبر، اصول و فنون مشاوره، اخرین چاپ.
۶) خلعتبری جواد، قربان شیرودی شهره، کیانی احمدرضا، مباحث اساسی در مبانی مشاوره و راهنمایی، اخرین چاپ.
۷) حسینی سید مهدی، اصول و روش های راهنمایی و مشاوره، آخرین چاپ.
۸) پاشا شریفی، حسن و حسینی، سید مهدی. اصول و روش های راهنمایی و مشاوره، آخرین چاپ
۹) گیبسون رابرت، میشل ماریان، مترجم: ثنایی باقر، زمینه مشاوره و راهنمایی. آخرین چاپ.
۱۰) گیبسون رابرت، میشل ماریان، مترجم: ثنایی باقر، مبانی مشاوره و راهنمایی. آخرین چاپ.
۱۱) شرتزر واتسون، مترجم: شریعتمداری علی، اصول راهنمایی، آخرین چاپ.
12) Nelson – jones R. Introduction to counselling skills: texts and activities. 4the edition. 2012.
13) Frank A. Nugent, Karyn D. Jones. Introduction to the profession of counselling. Last Edition.
14)Gwen Marram Van Sarvellen. Communication skills for the health care professional: concepts, practice, and evidence. Last Edition.
16) Alison Pilnick, Jon Hindmarsh, Virginia Teas Gill. Communication in healthcare setting: policy, 17- participation and new Technologies. Last Edition.
17) participation and new Technologies. Last Edition.
18) Ruth Johnson, Wendy Taylor. Skills for Midwifery practice, Last Edition.

ارزشیابی

- **نحوه ارزشیابی**

۲) حضور فعال در کلاس
۳) انجام تکالیف در هر جلسه (ایفای نقش) با استفاده از چک لیست

۴) شرکت در امتحان پایان ترم

❖ **نحوه محاسبه نمره کل :**

- دو سوم نمره پایان ترم
- ۲ نمره انجام وظایف محوله
- ۱نمره حضور منظم در کلاس
- ۴ نمره ارائه مشاوره به روش ایفای نقش بر اساس یک موضوع در حیطه مامایی

❖ **مقررات**

- حداقل نمره قبولی: ۱۴
- تعداددفعات مجاز غیبت در کلاس :۲

جدول زمانبندی

سرفصل مطالب	هفته ترم	نحوه ارائه	امکانات مورد نیاز	روش ارزشیابی	مدرس
معارفه و ارائه طرح درس به دانشجویان، تعریف مفاهیم پایه در مشاوره و ویژگیهای مشاوره	۱	سخنرانی و پرسش و پاسخ	اسلاید و ویدئو پروژکتور و وایت بورد، اتاق و وسایل لازم جهت ایفای نقش	جواب به سوالات در هر جلسه و شرکت در بحث گروهی، ارائه مشاوره (ایفای نقش) توسط دانشجو	سرکار خانم دکتر بهرامی
تعریف محیط و جو مناسب مشاوره و ویژگیهای خاص مشاور	۲	سخنرانی و پرسش و پاسخ Online	اسلاید و ویدئو پروژکتور و وایت بورد، اتاق و وسایل لازم جهت ایفای نقش	جواب به سوالات در هر جلسه و شرکت در بحث گروهی، ارائه مشاوره (ایفای نقش) توسط دانشجو	سرکار خانم دکتر بهرامی
بیان اهمیت رابطه مشاور _ ماما(اتحاد درمانی ماما و مراجع و عوامل تحکیم آن	۳	سخنرانی و پرسش و پاسخ	اسلاید و ویدئو پروژکتور و وایت بورد، اتاق و وسایل لازم	جواب به سوالات در هر جلسه و شرکت در بحث گروهی، ارائه مشاوره (ایفای نقش) توسط دانشجو	سرکار خانم دکتر بهرامی

			جهت ایفای نقش		
مهارتهای ارتباطی در مشاوره مامایی: دعوت جهت شروع صحبت و مهارت شروع مصاحبه	۴	سخنرانی و پرسش و پاسخ	اسلاید و ویدئو پروژکتور و وایت بورد، اتاق و وسایل لازم جهت ایفای نقش	جواب به سوالات در هر جلسه و شرکت در بحث گروهی، ارائه مشاوره (ایفای نقش) توسط دانشجو	دکتر سولماز حیدری فرد
مهارتهای ارتباطی کلامی و غیر کلامی اثر بخش	۵	سخنرانی و پرسش و پاسخ	اسلاید و ویدئو پروژکتور و وایت بورد، اتاق و وسایل لازم جهت ایفای نقش	جواب به سوالات در هر جلسه و شرکت در بحث گروهی، ارائه مشاوره (ایفای نقش) توسط دانشجو	دکتر سولماز حیدری فرد
مهارت ابراز توجه و علاقه	۶	سخنرانی و پرسش و پاسخ	اسلاید و ویدئو پروژکتور و وایت بورد، اتاق و وسایل لازم جهت ایفای نقش	جواب به سوالات در هر جلسه و شرکت در بحث گروهی، ارائه مشاوره (ایفای نقش) توسط دانشجو	دکتر سولماز حیدری فرد
مهارتهای گوش کردن فعال و تمرکز بر احساسات مراجع	۷	سخنرانی و پرسش و پاسخ	اسلاید و ویدئو پروژکتور و وایت بورد	جواب به سوالات در هر جلسه و شرکت در بحث گروهی	دکتر سولماز حیدری فرد
مهارتهای انعکاس احساسات و اظهارات همدلانه	۸	سخنرانی و پرسش و پاسخ	اسلاید و ویدئو پروژکتور و وایت بورد، اتاق و وسایل لازم جهت ایفای نقش اتاق و وسایل لازم	جواب به سوالات در هر جلسه و شرکت در بحث گروهی، ارائه مشاوره (ایفای نقش) توسط دانشجو	دکتر سولماز حیدری فرد

			جهت ایفای نقش		
تکنیک پایان دادن به جلسه مشاوره	۹	سخنرانی و پرسش و پاسخ	اسلاید و ویدئو پروژکتور و وایت بورد، اتاق و وسایل لازم جهت ایفای نقش	جواب به سوالات در هر جلسه و شرکت در بحث گروهی، ارائه مشاوره (ایفای نقش) توسط دانشجو	دکتر سولماز حیدری فرد
اصول اخلاقی در مشاوره	۱۰	سخنرانی و پرسش و پاسخ	اسلاید و ویدئو پروژکتور و وایت بورد، اتاق و وسایل لازم جهت ایفای نقش	جواب به سوالات در هر جلسه و شرکت در بحث گروهی، ارائه مشاوره (ایفای نقش) توسط دانشجو	سرکار خانم طاهرپور
مشاوره گروهی و اصول و اهداف آن	۱۱	سخنرانی و پرسش و پاسخ	اسلاید و ویدئو پروژکتور و وایت بورد، اتاق و وسایل لازم جهت ایفای نقش	جواب به سوالات در هر جلسه و شرکت در بحث گروهی، ارائه مشاوره (ایفای نقش) توسط دانشجو	سرکار خانم طاهرپور
مزایا و معایب مشاوره گروهی و تحول گروه	۱۲	سخنرانی و پرسش و پاسخ	اسلاید و ویدئو پروژکتور و وایت بورد، اتاق و وسایل لازم جهت ایفای نقش	جواب به سوالات در هر جلسه و شرکت در بحث گروهی، ارائه مشاوره (ایفای نقش) توسط دانشجو	سرکار خانم طاهرپور
رهبری گروه، آمادگی اجرای برنامه گروهی	۱۳	سخنرانی و پرسش و پاسخ	اسلاید و ویدئو پروژکتور و وایت بورد، اتاق و وسایل لازم	جواب به سوالات در هر جلسه و شرکت در بحث گروهی، ارائه مشاوره (ایفای نقش) توسط دانشجو	سرکار خانم طاهرپور

			جهت ایفای نقش		
ارزیابی مشاوره در گروه	۱۴	سخنرانی و پرسش و پاسخ	اسلاید و ویدئو پروژکتور و وایت بورد، اتاق و وسایل لازم جهت ایفای نقش	جواب به سوالات در هر جلسه و شرکت در بحث گروهی، ارائه مشاوره (ایفای نقش) توسط دانشجو	سرکار خانم طاهرپور

در همه جلسات کلاس در ساعت ۱۲-۸ برگزار می گردد.